

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

NAT/724

Fördelar med en lokalt ledd utvecklingsstrategi

YTTRANDE

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

**Fördelar med en lokalt ledd utvecklingsstrategi för
integrerad lokal utveckling och landsbygdsutveckling**

(Förberedande yttrande)

Föredragande: **Roman Haken**

Remiss	Estniska ordförandeskapet, 08/08/2017
Rättslig grund	Artikel 302 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt Förberedande yttrande
Presidiets beslut	19/09/2017
Ansvarig facksektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av facksektionen	21/11/2017
Antagande vid plenarsessionen	07/12/2017
Plenarsession nr	530
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	152/3/0

1. Slutsatser och rekommendationer

- 1.1 Europeiska unionen står på tröskeln till förhandlingarna om politiken efter 2020. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna har börjat diskutera den framtida finansieringsramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna).
- 1.2 Hur kan Europeiska unionen stärka sina band med medlemsstaterna och återvinna medborgarnas förtroende¹?
- 1.3 Svaret skulle kunna vara en väl genomförd strategi för lokalt ledd utveckling (LLU) som möjliggör integrerad lokal utveckling och ett engagemang från medborgarnas och deras organisationers sida på gräsrotsnivå. Kommittén är övertygad om att LLU kan ha många fördelar som ett framgångsrikt europeiskt verktyg för lokal utveckling.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) rekommenderar följande:

- 1.4 Man bör fastställa en tydlig vision för ett obligatoriskt genomförande av LLU som flerfondsstrategi i EU och se till att en LLU-strategi används för alla slags geografiska områden: landsbygd (inbegripet avlägsna områden, bergs- och öregioner), städer och kustområden.
- 1.5 Man bör uppmana kommissionen att utforska och grundligt analysera möjligheterna till att skapa en reservfond för LLU på EU-nivå. Bortsett från detta kommer kommissionen att behöva se till att alla medlemsstater har en nationell LLU-fond med bidrag från alla fyra ESI-fonderna (Ejflu, Eruf, ESF och EHFF).
- 1.6 Man bör fastställa en harmoniserad ram för alla ESI-fonder och införa enkla regler för genomförandet av LLU-fonden på EU-nivå.
- 1.7 Man bör erkänna att LLU innebär en förstärkning av Leader-metoden och ger medlemsstaterna en unik möjlighet att utveckla sina områden på ett mer inkluderande, hållbart och integrerat sätt i partnerskap med lokala berörda parter. För att åstadkomma större påverkan måste tillräckliga ekonomiska medel ges till genomförandet av LLU under programplaneringsperioden 2021–2027. Vi uppmanar därför kommissionen att införa ett obligatoriskt krav om att medlemsstaterna måste avsätta minst 15 % från respektive ESI-fondsbudget till LLU-fonden. Stöd måste också ges i form av tillräckliga nationella resurser.
- 1.8 Man bör undvika luckor mellan programplaneringsperioderna och säkerställa en bättre start på perioden 2021–2027.
- 1.9 En invecklad rättslig ram och tidskrävande förfaranden har lett till att den administrativa bördan har ökat avsevärt för alla LLU-aktörer. För att uppnå effektivitet i det framtida genomförandet av LLU som flerfondsstrategi efterlyser EESK en betydande förenkling av den rättsliga ramen för LLU, genomförandeförfarandena och modellen för programplaneringsperioden 2021–2027. Det

¹ Enligt prioritering 10: En union av demokratisk förändring

nya politiska och ekonomiska sammanhanget bör utnyttjas för att minska de byråkratiska bördorna och lansera en enkel ram som är inriktad på möjligheter och förtroende. Ett enkelt system har exempelvis skapats för utveckling av globala stöd. I stället för att fokusera på att förebygga misstag behövs det bestämmelser som verkligen kan stödja lokala aktionsgrupper och lokala stödmottagare (slutanvändare) vid genomförandet av deras lokala utvecklingsstrategier och projekt.

- 1.10 Man bör möjliggöra en nära dialog mellan alla LLU-aktörer på europeisk, nationell, regional och lokal nivå vid förberedelserna för nästa programplaneringsperiod i syfte att bygga förtroende och genomföra en integrerad LLU-strategi som flerfondsstrategi. Man måste stärka förbindelserna mellan EU, medborgarna och samhällena.
- 1.11 På så sätt möjliggörs en kontinuerlig kapacitetsuppbyggnad bland alla LLU-aktörer (myndigheter, lokala aktionsgrupper, Leader och landsbygdsnätverk, utbetalande organ m.m.) för LLU som flerfondsstrategi.
- 1.12 Man bör utnyttja den potential som finns i it-lösningar för förenkling och automatisering av datainsamlingen på nationell och lokal nivå. Bästa praxis för användning av dessa system måste spridas mellan förvaltningsmyndigheter och lokala aktionsgrupper (som t.ex. i Estland). Det måste utvecklas it-system där alla berörda parter verkligen inkluderas, system inriktade på att bidra till den övergripande strategin att förenkla ESI-fonderna.
- 1.13 Man bör använda en deltagandebaserad strategi för att se till att lokala utvecklingsstrategier ligger i linje med – och anpassas till – förändringar i de lokala villkoren (social sammanhållning, migration, regionala kluster, grön ekonomi, klimatförändringar, smarta lösningar, teknik osv.) och dra nytta av revolutionen inom ny teknik och it.
- 1.14 Det främsta värdet med lokala aktionsgrupper som också kan välja ut bra projekt har att göra med den pådrivande roll som de har i sina geografiska områden, även vid samarbete mellan olika geografiska områden och länder. Lokala aktionsgrupper måste vara aktiva katalysatorer och arbeta sektorsövergripande genom att involvera alla relevanta berörda parter inom sina områden.
- 1.15 Det är viktigt att de resultat som de lokala aktionsgrupperna uppnår är synliga och att de visas upp ordentligt. Det måste också ske en fortlöpande utvärdering av genomförandet av de lokala utvecklingsstrategierna och en förskjutning av fokus från mekanismer för kontroll av stödberättigande till att säkerställa resultat och bedöma prestationer och effekter på lång sikt.
- 1.16 LLU i stadsnära områden och stadsområden är de stora utmaningarna för framtidens lokala utveckling i EU. EESK rekommenderar att uppgifter om framgångsrika pilotprojekt samlas in och att upplysnings- och motiveringskampanjer anordnas för en bredare spridning. Utbildning kommer att behövas för lokala urbana aktörer och offentlig förvaltning. Lokalt ledd utveckling i städerna kan användas som ett verktyg för att genomföra EU-agendan för städer och kombineras med Urbact-programmet.

2. **Introduktion och genomförande av LLU i medlemsstaterna: bakgrund**

- 2.1 LLU är en uppdaterad version av den mer än 26 år gamla Leader-metoden. Den största skillnaden är att strategin införlivas på ett närmare sätt och att finansieringen är diversifierad. Nu har dock vissa lokala aktionsgrupper i landsbygdsområden också tillgång till medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Från och med innevarande programplaneringsperiod (2014–2020) kan även städer använda sig av LLU som flerfondsstrategi.
- 2.2 Enligt uppgifter från kommissionen har 20 medlemsstater antagit flerfondsstrategin under innevarande programplaneringsperiod (2014–2020): Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Lettland, Litauen, Ungern, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Finland, Sverige och Storbritannien. Åtta länder (Belgien, Estland, Irland, Kroatien, Cypern, Luxemburg, Malta och Nederländerna) beslutade att inte göra detta under innevarande period. Tack vare framgångsrika förhandlingar uppgår bidraget från övriga fonder till nästan 50 % i vissa länder (Tjeckien, Ungern, Portugal och Slovakien). Införandet av flerfondsstrategin förutsätter att det finns en politisk vilja och en förståelse för fördelarna med LLU på nationell nivå och ett gott samarbete mellan ministerierna. Kommissionen vill undanröja hindren mellan fonderna och på så sätt främja samverkan och sammanhållning på såväl lokal som regional nivå.
- 2.3 Leader-metoden har stärkts för perioden 2014–2020. Med tanke på lokalsamhällets roll när det gäller att bidra till territoriell sammanhållning och till de strategiska Europa 2020-målen, har EU – med starkt stöd från Europaparlamentet – beslutat att underlätta och stärka användningen av LLU för alla slags geografiska områden (landsbygd, städer och kustområden) och för olika slags samhällsbehov (framför allt sociala, kulturella, miljömässiga och ekonomiska behov). Under perioden 2014–2020 är LLU-initiativ berättigade till stöd från alla ESI-fonder (med undantag för Sammanhållningsfonden) och omfattas av samma ram som fastställts i förordningen om gemensamma bestämmelser, som reglerar dessa fonder. På så sätt säkerställer man en större konsekvens och samordning i EU-finansieringen och ett mer ändamålsenligt utnyttjande av denna. De gemensamma reglerna har kompletterats med fondspecifika drag (t.ex. måste LLU-strategin åtföljas av minst 5 % i Ejflu-medel, medan stöd till LLU är frivilligt i fråga om övriga fonder). Det obligatoriska finansieringskravet har lett till ett framgångsrikt genomförande av Leader.
- 2.4 Under innevarande programplaneringsperiod har det åtföljts av verktyget integrerade territoriella investeringar, som är inriktat på stora områden (Nuts III, storstadsområden m.m.) och på makroprojekt. Det organiserade civila samhället är mindre involverat i denna process än i mikrosystemet LLU².
- 2.5 LLU baseras på tre sammanflätade delar: lokala aktionsgrupper (företrädare för lokala socioekonomiska intressen på offentlig och lokal nivå), integrerade lokala utvecklingsstrategier och väl avgränsade geografiska områden. Alla tre delar omfattas av de särskilda krav som fastställs i förordningen om gemensamma bestämmelser; till exempel måste det geografiska

²

ReK:s yttrande COTER VI/031 – "Integrerade territoriella investeringar – en utmaning för EU:s sammanhållningspolitik efter 2020", föredragande Petr Osvald.

området i fråga ha en befolkning på 10 000–150 000 invånare och strategierna måste innefatta de eftersträlvade målen, en analys av områdets behov och potential samt åtgärdsplaner och ekonomiska planer.

2.6 EESK är förvånat över att Leader-programmet var enklare och lättare att genomföra på 1990-talet än nu. I dag finns det datorer, internet, programvara och mobiltelefoner, men själva arbetet har faktiskt försvårats. EESK vill därför få till en verklig förenkling – i annat fall kommer denna nya "teknokratiska byråkrati" att ta död på framgångsrika EU-instrument.

3. **De största fördelarna med LLU som flerfondsstrategi vid genomförandet av lokala utvecklingsstrategier**

3.1 LLU-strategin som flerstödsstrategi ger medlemsstaterna förmåga att stärka den lokala och regionala kapaciteten för integrerad utveckling. Medlemsstaternas metoder har visat att integrerad lokal utveckling påverkar en mängd olika slags verksamheter och har stor inverkan på lokala ekonomier och jobbskapande, framför allt utanför primärproduktionen inom jordbruket.

3.2 Dessutom har integrerad lokal utveckling en mycket gynnsam effekt på den sociala inkluderingen eftersom olika berörda parter (olika aktörer, åldersgrupper och kön) blir involverade och delaktiga. LLU gör det möjligt att involvera fler regionala och lokala aktörer än vad som var möjligt med Leader, som endast fick stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu). Den regionala utvecklingen har fått större betydelse med LLU.

3.3 EU:s sammanhållningspolitik syftar till att uppnå territoriell sammanhållning, vilket även är syftet med LLU-strategin. LLU innefattar alla slags geografiska områden: landsbygd, städer och kustområden, olika slags samhällsbehov (sociala, kulturella, miljömässiga och ekonomiska) samt diverse finansieringsmekanismer (fyra ESI-fonder). Att möjliggöra LLU i alla slags geografiska områden bidrar till att skapa sammanhållning mellan landsbygdsområden, stadsnära områden och stadsområden, och detta bidrar till att överbrygga eller stoppa periferieffekten.

3.4 LLU-metoden spelar en viktig roll för främjandet av integrerad lokal utveckling på grund av de komponenter som den består av: en nedifrån och upp-strategi, områdesbaserade lokala utvecklingsstrategier, offentlig-privata partnerskap, innovation, en flersektoriell strategi, nätverkande och samarbete samt decentraliserad administration. För att stödja ett korrekt genomförande av LLU-metoden krävs det informationsdelning och informationsspridning och att själva metoden och dess fördelar också blir mer synlig.

3.5 Nu när Leader-programmet har genomförts i mer än 26 år kan man konstatera att Leader-metoden/LLU-metoden fungerar, att det är ett hållbart och ändamålsenligt sätt att utveckla geografiska områden på och att det ger en långsiktig påverkan på den lokala utvecklingen. LLU:s potential har nu utökats ytterligare med en mer integrerad strategi som kan anses vara ännu mer effektiv tack vare dess mångskiftande genomförandemodell.

3.6 Denna mångskiftande genomförandemodell för LLU hjälper medlemsstater och lokala geografiska områden att minska riskerna och öka insynen.

- 3.7 EESK ger sitt starka stöd till det nedifrån och upp-baserade beslutsförfarandet, som innebär en garanti för att investeringar görs i enlighet med de lokala områdenas verkliga behov och potential. LLU är tänkt att vara ännu mer flexibelt, tillgodose alla möjliga samhällsbehov och låta lokalbefolkningen välja vilka frågor som är de viktigaste för deras lokala utvecklingsstrategi.
- 3.8 En av de främsta fördelarna med LLU-metoden är att lokala aktörer deltar och stärker sin kapacitet. Integrerad lokal utveckling är det bästa sättet att skapa band och samverkan mellan olika berörda parter och frågor inom lokal utveckling.
- 3.9 EESK välkomnar att LLU är en process som innebär att lokalbefolkningen deltar och utbildas på kontinuerlig basis. Den mer integrerade strategin ger lokalsamhällen fler möjligheter att stärka sin kapacitet och öka sin kunskap. Band mellan landsbygd, städer och kustområden innebär att de som deltar kan lära sig av varandra och finna svar på viktiga utmaningar på ett mer inkluderande sätt. Samarbete, nätverkande och utbildning på kontinuerlig basis stärker den goda förvaltningen.
- 3.10 Grön ekonomi, social inkludering, fattigdomsbekämpning, migrationsfrågor, regionala kluster, band mellan landsbygd, städer och kustområden, smarta lösningar och it-teknik får allt större betydelse för den lokala utvecklingen. LLU skapar möjligheter för alla slags geografiska områden (landsbygd, städer och kustområden) och samhällen att med förenade krafter anta dessa utmaningar. LLU som flerfondsstrategi är en mycket bra mekanism för att stödja idén om "smarta byar" genom kapacitetsuppbyggnad, investeringar, innovationsstöd och nätverkande samt genom tillhandahållandet av innovativa finansieringsverktyg för att förbättra tjänster och infrastruktur³.
- 3.11 EESK hoppas att en mer konsekvent och samordnad EU-finansiering kommer att göra det lättare för lokala aktörer att utarbeta flersektoriella strategier som får stöd från en kombination av fonder och som är bättre lämpade för blandade geografiska områden (t.ex. områden som består av landsbygd, städer och kustområden). För att förenkla saker och ting i flerfondsstrategierna bör en "ledningsfond" utformas som ska täcka alla förvaltningskostnader på nationell nivå. En LLU-förordning med en enhetlig uppsättning regler för alla ESI-fonder på EU-nivå skulle vara ett ännu mer effektivt sätt att minska den byråkratiska bördan.
- 3.12 EESK är övertygat om att det medför åtskilliga fördelar för samtliga lokala aktionsgrupper om alla fokusområden för de fyra ESI-fonderna tas med för genomförandet av de lokala utvecklingsstrategierna⁴.
- 3.13 LLU är en nedifrån och upp-baserad utvecklingsstrategi med rötter i Europa som kan bidra genom att fungera som motvikt till antieuropeiska tendenser i lokalsamhällena genom att bidra till social inkludering och hållbar ekonomisk utveckling i de geografiska områden där den tillämpas.

³ EESK:s yttranden om "Från Cork 2.0-förklaringen till konkreta åtgärder", [EUT C 345, 13.10.2017, s. 37](#), "[Byar och små städer](#)" (antaget den 18.10.2017, ännu ej offentliggjort i EUT) och informationsrapport om "[Efterhandsutvärderingar av landsbygdsutvecklingsprogram för perioden 2007–2013](#)", antaget den 18.10.2017.

⁴ Från resultaten av det europeiska seminariet "Capitalising on CLLD experiences – building resilient local communities" (dra nytta av erfarenheterna av LLU – bygga motståndskraftiga lokalsamhällen) i Ungern den 8-10 november 2017, som anordnades av kommissionen (med stöd från GD Regional- och stadspolitik, GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, GD Jordbruk och landsbygdsutveckling och GD Havsfrågor och fiske).

4. **De främsta behoven/svårigheterna när det gäller genomförandet av LLU som flerfondsstrategi 2014–2020**

- 4.1 Bristande överensstämmelse mellan olika fonder och en svag territoriell sammanhållning har visat sig vara de främsta hindren på nationell nivå, tillsammans med låg förståelse av fördelarna med LLU bland beslutsfattarna. Det har varit svårt att åstadkomma en riktig samverkan mellan olika fonder och geografiska områden (landsbygd, städer och kustområden) på grund av de "gränser" som fortfarande finns mellan fonderna på nationell nivå. Varje fond omfattas av olika regler och bestämmelser, samarbetet mellan förvaltningsmyndigheterna är bristfälligt och samordningen i merparten länder som genomför LLU som flerfondsstrategi otydlig. Endast Sverige genomför LLU som flerfondsstrategi i hela landet och har gjort alla fyra ESI-fonder tillgängliga för alla typer av lokala aktionsgrupper (på landsbygd, i städer och i kustområden).
- 4.2 Medlemsstaterna bör inte införa ytterligare regler och krav som försvårar förenklingsarbetet. Förenklingsarbetet måste syfta till att åstadkomma en verklig förenkling i linje med de regler som kommissionen föreslår. Det krävs utbildning i och en tydlig förståelse av modellerna. Enligt Europeiska revisionsrätten har det inte gjorts fler misstag inom ramen för Leader-projekten än inom andra projekt som omfattas av andra åtgärder.
- 4.3 Medlemsstaterna bör inte omvandla LLU till ett sätt att tillhandahålla öronmärkt finansiering inom en på förhand fastställd meny av nationella åtgärder. LLU bör vara ett "bredbands"-utvecklingsverktyg med fastställda åtgärder på lokal nivå.
- 4.4 Programplaneringsperioden inleddes med stora förseningar. Inte alla länder har kunnat säkerställa kontinuitet mellan programplaneringsperioderna och ett smidigt genomförande, vilket har orsakat stor osäkerhet och lett till att motivation och befintlig kunskap har gått förlorad. Detta måste undvikas i framtiden.
- 4.5 EESK är medvetet om att bristande tillit mellan LLU-aktörer förhindrar att metodens potential utnyttjas. Tillit måste skapas på kontinuerlig basis. Ständig bestraffning under genomförandet skadar tilliten och den goda dialogen. Förvaltningsmyndigheter, inklusive utbetalande organ, har möjlighet att inte vidta sanktioner och denna möjlighet måste utnyttjas oftare.
- 4.6 Den verkliga förenklingspotentialen genom att ta fram it-lösningar har inte förverkligats. Inte alla LLU-aktörer har involverats i processen med att ta fram it-verktyg och detta har lett till problem med användningen av systemen. Man måste lita på lokala aktionsgruppers praktiska kunskap när it-verktyg för utformningen tas fram. De it-plattformar som förvaltningsmyndigheter tar fram måste motsvara behoven hos alla LLU-aktörer. Lokala aktionsgrupper måste få tillgång till flexibla och öppna plattformar för att de ska kunna genomföra sina lokala utvecklingsstrategier i linje med särdragen i deras område. Standardisering måste undvikas.
- 4.7 EESK ser diskrepanserna mellan förväntningar, ansträngningar och ekonomiska medel i många medlemsstater. Om avsikten är att uppnå verkliga resultat måste också tillräckligt med pengar investeras så att våra förväntningar blir realistiska. För att åstadkomma effekt måste man ha en verklighetsförankring vid beviljandet av tillräckliga ekonomiska medel för LLU från respektive

ESI-fond. Vi har några mycket goda exempel på detta inom EU (t.ex. Sachsen där 40 % och Asturien där 17 % kommer från respektive landsbygdsprogram).

- 4.8 Den bristande dialogen mellan alla LLU-aktörer (förvaltningsmyndigheter, lokala aktionsgrupper, utbetalande organ och Leader-nätverk – såsom Elard och nationella Leader-nätverk och landsbygdsnätverk) har lett till ökad byråkrati och till mycket stora förseningar i samband med programplaneringsperiodens inledande och vid tillhandahållandet av medel till projektsökande. Det krävs en effektiv och transparent samordning mellan olika myndigheter och ministerier på nationell nivå samt en nära dialog med de lokala aktionsgrupperna. Den direkta dialogen mellan kommissionen och de lokala aktionsgrupperna måste också stärkas, och EESK skulle kunna hjälpa till med detta.
- 4.9 I de flesta medlemsstater har man medgett att det saknas kapacitetsuppbyggnad för myndigheter och lokala aktionsgrupper för att de lättare ska kunna genomföra LLU som flerfondsstrategi. Ständigt lärande och skapandet av en gemensam förståelse av genomförandet av LLU som flerfondsstrategi måste möjliggöras för att stärka LLU-aktörernas kapacitet. Den kollegiala andan måste stärkas. Lokala aktionsgrupper och myndigheter måste utbildas på vederbörligt sätt och bli medvetna om varandras situation. Detta skulle kunna uppnås genom att offentliga tjänstemän, medlemmar av lokala aktionsgrupper och lokala berörda parter deltar i studieresor, utbildningar, personalutbyten m.m. EESK föreslår att ett sådant program finansieras genom en förlängning av Erasmus-programmet.
- 4.10 EESK är övertygat om att mervärdet av LLU-strategin som flerfondsstrategi och eventuella genomförandemodeller inte har förklarats väl på EU-nivå. Det har saknats en tydlig vision av hur medlemsstaterna faktiskt bör genomföra LLU som flerfondsstrategi. Medlemsstaterna måste få tillgång till enkla modeller, strukturer och bästa praxis.
- 4.11 Man har inte tillräckligt väl tagit vara på den faktiska potential som finns hos lokala aktionsgrupper som katalysatorer för deras geografiska områden. Det måste skapas förutsättningar för att lokala aktionsgrupper ska kunna fokusera på sin uppgift att mobilisera området samt få fram bästa möjliga idéer och få dem genomförda. Forskning visar att stöd från lokala aktionsgrupper som medlare behövs för att få till stånd en integrerad lokal utveckling. Lokala aktionsgrupper har förmågan att arbeta sektorsövergripande och samla olika berörda parter. De lokala aktionsgrupperna har inte bara i uppgift att tillhandahålla medel och fungera som ännu ett administrativt skikt, utan även att verka som en riktig utvecklingsorganisation som tar initiativ till samarbetsprojekt och möjliggör utbildning och nätverkande, med adekvat finansiellt och organisatoriskt stöd.
- 4.12 Ofta saknas tydliga och enkla utvärderings- och övervakningsmodeller för lokala utvecklingsstrategier. Utvärdering måste ingå i ett samhälles lärandeprocess och det är därför mycket viktigt att lokala aktionsgrupper ständigt inhämtar information om och utvärderar genomförandet av sina strategier. Avancerade it-lösningar för datainsamling och analys bör införas, i kombination med deltagandebaserade processer och kvalitativ analys i linje med LLU-principerna. EU bör investera i enhetliga övervaknings- och utvärderingsverktyg för LLU. I Sverige har berättandemetoden använts med goda resultat.

4.13 Maktmissbruk från förvaltningsmyndigheters sida har konstaterats i vissa medlemsstater där det inte har funnits någon dialog mellan Leader-/LLU-aktörer och där lokala aktionsgrupper inte har haft någon möjlighet att delta i diskussioner som likvärdiga parter. EESK varnar också för risken att lokala myndigheter blir dominerande och försöker uppnå sina politiska dagordningar med LLU-resurser. Lokala aktionsgrupper måste garanteras oberoende i sitt arbete och beslutsfattande, utan officiella eller inofficiella påtryckningar från kommunerna.

5. **EESK:s förslag för programplaneringsperioden 2021–2027 på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå**

På europeisk nivå:

5.1 Fastställa en tydlig vision på EU-nivå för ett obligatoriskt genomförande av LLU som flerfondsstrategi och så snart som möjligt tillhandahålla enkla modeller och riktlinjer samt införa bästa praxis om hur man genomför LLU som flerfondsstrategi i medlemsstaterna så fort som möjligt (2018).

5.2 Tänka utanför ramarna genom att utforska och grundligt analysera möjligheterna till att skapa en reservfond för LLU på EU-nivå. Bortsett från detta kommer kommissionen att behöva se till att alla medlemsstater har en nationell LLU-fond.

5.3 Fastställa en harmoniserad ram för alla ESI-fonder och enkla regler för genomförandet av LLU-fonden på EU-nivå.

5.4 Begära att en särskild finansieringskälla för LLU (LLU-fond) utformas med bidrag från alla fyra ESI-fonder i överensstämmelse med samtliga fokusområden för de olika fonderna för landsbygd, städer och kustområden på nationell nivå (se den föreslagna modellen nedan).

5.5 Begära att medlemsstaterna avsätter minst 15 % från varje ESI-fondsbudget till LLU-fonden och tillräckliga nationella resurser.

5.6 Stärka dialogen mellan alla LLU-aktörer på varje nivå (på europeisk, nationell, regional och lokal nivå).

5.7 Finna ett namn som är mer passande och lättare att komma ihåg för detta verktyg – t.ex. Leader skulle vara ett bra namn tack vare dess framgångsrika historia.

5.8 Utbyta bästa praxis om användningen av nya LLU för stadsområden genom att samla exemplen på en enda plats så att man inte behöver leta efter dem under varje enskilt generaldirektorat (exempel: www.clld-u.eu).

På nationell eller regional (i länder med decentraliserade förvaltningar) nivå:

5.9 Garantera användningen av LLU som flerfondsstrategi för alla slags geografiska områden (landsbygd, städer och kustområden) och utnyttja fördelarna med integrerad lokal utveckling.

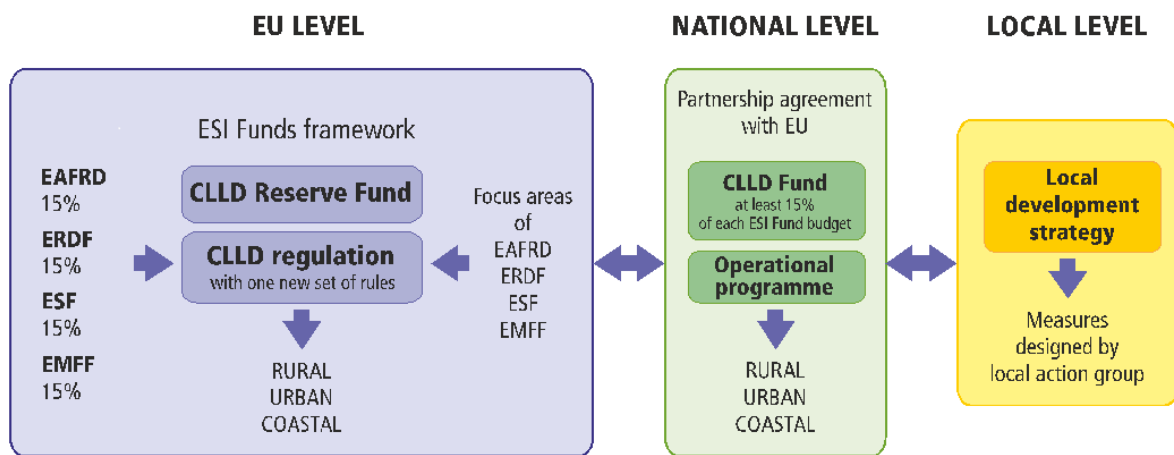
- 5.10 Avsätta minst 15 % av budgeten för varje ESI-fond till den nationella LLU-fonden och komplettera med tillräckligt stora nationella resurser för att säkerställa att den verkliga potentialen i denna metod utnyttjas.
- 5.11 Fastställa ett operativt program för LLU genom vilket denna fond sätts in för att stödja integrerad lokal utveckling på landsbygden, i städer och i kustområden. LLU-fonden i varje medlemsstat bör öronmärkas för de mål som fastställs i de lokala utvecklingsstrategierna utan att någon åtskillnad eller avgränsning görs mellan de olika ESI-fonderna. LLU-fonden bör sättas in på ett decentraliserat sätt genom lokala aktionsgrupper, så att strategierna kan motsvara lokala behov och utmaningar.
- 5.12 Fastställa ett förvaltningsorgan för genomförandet av LLU på nationell nivå.
- 5.13 Undvika luckor mellan programplaneringsperioderna och säkerställa en smidig start på programplaneringsperioden 2021–2027.
- 5.14 Möjliggöra en nära dialog mellan alla LLU-aktörer på nationell nivå och med lokala aktionsgrupper för att utforma ett operativt program för LLU på nationell nivå.
- 5.15 Möjliggöra kontinuerlig kapacitetsuppbyggnad för myndigheter och lokala aktionsgrupper.
- 5.16 Utnyttja möjligheten att ta fram allomfattande it-lösningar för att underlätta genomförandet av LLU. Alla LLU-aktörer måste involveras i framtagandet av it-verktyg, och alla aktörer måste dra fördel av de it-lösningar som tas fram.
- 5.17 Fortsätta samarbetet inom ramen för verktyget integrerade territoriella investeringar, som används för större geografiska områden och makroprojekt.
- 5.18 Förbereda en kampanj för att införa LLU som ett samverkansverktyg – i syfte att uppnå effektivitet, partnerskap, subsidiaritet och ekonomiskt stöd.

På regional och lokal nivå:

- 5.19 Säkerställa det verkliga mervärdet av integrerad lokal utveckling och rimliga kostnader. Dra nytta av territoriell sammanhållning som leder till samverkan och underlättar utnyttjandet av nya resurser och möjligheter.
- 5.20 Om det är lämpligt och i syfte att skapa bättre sammanhållning inom de geografiska områdena och öka den administrativa kapaciteten hos de lokala aktionsgrupperna bör man allvarligt överväga att ta med alla olika slags geografiska områden (landsbygd, städer och kustområden) i samma lokala aktionsgrupp eller bygga starka band mellan lokala utvecklingsstrategier i olika slags geografiska områden. Samtidigt måste man se till att de lokala aktionsgrupperna inte blir för stora och tappar kontakten med gräsrotterna.
- 5.21 Se till att lokala deltagandebaserade utvecklingsstrategier ligger i linje med – och är anpassade till – de föränderliga levnads- och arbetsvillkoren, inbegripet alla relevanta frågor (social

sammanhållning, fattigdomsbekämpning, migration, regionala kluster, grön ekonomi, klimatförändringar, smarta lösningar, teknik osv.) och dra nytta av revolutionen inom ny teknik och it.

- 5.22 Vara en aktiv främjare och arbeta sektorsövergripande genom att involvera alla relevanta berörda parter i de lokala aktionsgruppernas områden. Ägna särskild uppmärksamhet åt utformningen och genomförandet av deltagandebaserade processer.
- 5.23 Aktivt delta i samarbete mellan olika geografiska områden och länder.
- 5.24 Möjliggöra utbildning, nätverkande och samarbete på kontinuerlig basis bland lokala aktörer och de lokala aktionsgruppernas personal.
- 5.25 Anordna kontinuerlig utvärdering av genomförandet av lokala utvecklingsstrategier och finna sätt att få samhällen att delta i denna utvärderingsprocess.

Bryssel den 7 december 2017

Georges Dassis
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande